

הלכות יום טוב סימן תקכו

הוא (ג) להניחו ולבשל למאן ואילך ליום טוב: 'ט מי שלא ערב, (נד) מותר להדליק (טו) גר של שבת. (נה) ט"ו אומרין: כ (ט) מי שלא ערב, בשם שאסור לבשל לעצמו כח אסור לבשל (נו) לאחרים ואפלו בביתם, (נב) וגם אחרים אסורים (נט) לבשל לו, ואין לו תקנה אלא שימתן קמחו ותבשילו (ס) לאחרים שערכו במתנה והם אופין ומבשלים ונותנים לו, ואפלו בביתו וכולים לבשל. (סא) ואם אין שם (סב) אחרים שערכו, יש אומרין שמתן לאפות (סג) בעצמם פת אחר ולבשל קרחה אחת ולהדליק גר אחר: הגה ואם הניח ערב ולא הזכיר המלאכות בקריאה, אלא אמר 'בדין יזה שרי לך למעבד כל צרכנא', (סג) הני

ח בתייטוסף מריף הורפיים תסח לען הקרוב ט הריש ונרין שם בקרב ב דביעה י בעיא כגעשטא שם י"ז ח מירא דרב יהוה כ"א כפי פירוש הריש שם

באר היטב

להדליק רק גר אסור, כמ"ש סעיף כ: (פ) אחרים. וה"ה אם יש שם אחרים והוא אינו רוצה להקנות להם קמחו, שרי ג"כ לאפות

האש רק שהתחיל בתקופו כגון שמתן הספוח והדומה, מותר לבשלו, מ"א: (טז) גר. האחרונים העלו דאם לא ערב אסור להדליק, לכן אין

משנה ברורה

באר הגולה

ורק שלא לצורך שבת: (ג) להניחו ולבשל למאן ואילך ליום טוב: 'ט מי שלא ערב, (נד) מותר להדליק (טו) גר של שבת. (נה) ט"ו אומרין: כ (ט) מי שלא ערב, בשם שאסור לבשל לעצמו כח אסור לבשל (נו) לאחרים ואפלו בביתם, (נב) וגם אחרים אסורים (נט) לבשל לו, ואין לו תקנה אלא שימתן קמחו ותבשילו (ס) לאחרים שערכו במתנה והם אופין ומבשלים ונותנים לו, ואפלו בביתו וכולים לבשל. (סא) ואם אין שם (סב) אחרים שערכו, יש אומרין שמתן לאפות (סג) בעצמם פת אחר ולבשל קרחה אחת ולהדליק גר אחר: הגה ואם הניח ערב ולא הזכיר המלאכות בקריאה, אלא אמר 'בדין יזה שרי לך למעבד כל צרכנא', (סג) הני

מפרוש רש"י שקבב והתחיל לטקנה ולעפוסה גומר הכל, וז"ל השיטה מקובצת שכתבנו שפורסר אף שאר מבשלים, וכרש"י שלפנינו אינו כותב זה כי אם ברש"י שברר"ף, וכפי הנראה שגם לר"ן היה גורא זה ובשמי קצת: לאפות או לבשל גומר הכל, אכן הר"ן אף שקבב פן, אפלו הכי נוספע על שאר מבשלים, והראה שמפירוש שפורסר הכל ה"ה על מלאכות הלישה [בגוף צריכה ודקירות] או על מלאכות האפסיה כהאי גונא, אבל לשאר מבשלים טעק הוא. ומלשון הרמב"ם שכתב וזה לשונו: וצריך שיזהה ק"מ ערבו עד שיתברר כל מה שעריך לאפות ולבשל, ואלו הערוב או אבד או נשורף ק"מ שנספה או יבשל, הרי זה אסור לאפות ולבשל. עד כאן לשונו. הרי מתחלה כתב להקריא דערבך שיתנה ק"מ עד שיגמר הכל, וגם מסוף דבריו ק"מ שנספה או יבשל, מכרח לכתוב דאף אם עשה דבר אחר, אפ"ה או פשוט, ולא נחסר אלא השנייה, אסור, ואמ"ן, לכסוף דטסיק' והתחיל בעשותו או בתבשילו גומר, ה"ה בעל-פירוש אוקה העשה ואתו תבשיל, פן נראה לכאורה מלשונו, וגם ברש"י דמתניהן פתח נמי להקריא אפלו או שאבד ק"מ שבשול כל צרכי שבת, וכבר נמי ה"ה כמו שדיק השיטה מקובצת, אם לא שנאמר ברש"י מפרש דאביי דאמר וקשינך חולק על הפשוטה, דאנן נקטינן פן להלכה למעשה, או דאביי מפרש פ"ש לן למתניתין דלא כהבנתה הפשוטה, ויטל מקום נראה לי, דכ"ן דבראב"ד [כפי מה שהתחילו האחרונים] משמע להקריא לאסור, וכן משמעות הרמב"ם לענין דעמי פ"ל, וכן דבראב"ן המובא דקרבן נזמל, וכן הוא בלשון רש"י במשנה, אין נכין לזוז מפסק השלחן צריך ואחרונים: * מי שלא ערב וכו'. ע"פ משנה ברורה דבניביתו של אדם נטפלין לו, פן פתח ה"ם של שלימה והשתקפוהו האחרונים, אולם ליגבן משנתו שלו העברית לא ארע, ולסכתה ה"ה"ש בקרב ב סימן ו פ"ה דין מי צריך ערב לעצמו - אותו איש ששוכן על-ידו, וכ"ן דקמא לן דעלידי עבדו ושפתהו העברים יוכל לזכות לאחרים, מיהל לאכאונה צריכין ערב לעצמן ואין נטפלים להם.

אחרים וכו'. והאחרונים (פז) הסכימו, והפלו יש שם אחרים אלא שאינו רוצה להקנות להם מאתה טעם, (סב) בעצמם פת אחר. פת אחת וכו', (פח) אכן במקום נכון מאד שיתנה קמחו לאחרים כדי שייכלו לאפות עבורו לקחם משנה: (סג) בעצמם פת אחר. ה"ה אפלו פת (פח) גדול שיתנה די לו לכל השבת, והתירו לו בכל זה כדי חייזי משהו כבוד שבת. והפשוט דאם יש לו פת אחר שנשארו לו מיום טוב, אסור לו לאפות (פט) משום לקח משנה: (סד) הרי כמי שלא ערב וכו'. ד"ן תקנו חכמים שספדט עקרי המלאכות, ואם פ"ט (ס) רק מקצתו, כ"ן שאמר רק 'לאפתי' ולא הזכיר בשול ונטמנה, אסור בהם (כ). ויש חולקין על עקר דין זה

שער היציג

ע) מגוראבהם ומתציתיהשקל ומשוט, דה"ל גם לשבת אסור אם לא מה שבשל בשעה ערובו ק"מ, והחל לא שנה זה: (ע) בתייטוסף בשם ר"ף ורמב"ם שלא הביא זה בפ"ה שלהם, וכן בשביל לקט בשם העטור לא הזכיר זה: (עז) ט"ו אומרין וסמוך משה ומת"ר אדם והק"ו, ולהטגן אבנים גם הר"ף מורה, אלא דהפילא גר, ולכן אין צריך להזכיר בהפסח, וכן מוכח מהר"א שמשקים ע"פ, מכל מקום בעבודת-הקדש מבאר דיש דסקינא לה שאין צריך כלל לערוב לענין הולקת גר והוצאה, וכן וזכר דעה זו בר"ן, ודלא פדמשמע ממגן-אבנים שאין חולק בנה [נה"ש]: (עח) מוכח מר"ף ורמב"ם, וכן מבאר במאירי ור"א וכלבו: (פ) כ"ח והר"ף ורמב"ם בשם ב"ר יודן, וכן כתב האליה רבה בשם מנחת הגדולה שא"ן נהגו העולם: (פא) דכל הראשונים מחמירין בזה, והוספות בכיצה ע"פ (כ) וסביבא ה"ה דאם רק לא הזכיר דאסור להדליק וה"ה"ש ור"צ"א בשם רש"י בחשובה ושלם גאונים [כ"ן לבעל תלכות], והבא באור ר"ע, והכ"ן והרב הספד בשם רש"י, שנאיר לומר, וכן הוא גם דעת המאירי וכלבו, אלא דהאמירה אינו מעבד דידהו ולמאירי הוא בכלל אפ"ה ובשול שהיא על-ידי העברה, והוא ה"ה תלוקה, וסקרא זו פת גם ה"ה"ה, וכלבו הוא בכלל 'למעבד כל צרכנא', ואם כן לכתחלה על-פל"ים טוב להחמיר אם לא היה ערב: (פב) ה"ה לאפוקי מסכת בעל העטור, כמו שכתב בבית-יטוסף: (פג) כן מוכח מלשון השלחן-ערוב: (פד) דאלו קמח שלקחם בודאי מתרים הם: (פה) גמרא: (פו) אלה רבה וסמוך משה והק"ו וס"א אדם וסמך מתייטוסף ורש"ל ור"ה כר"ד והש"ש, וה"ה דרביהם יש מקום ע"ז בנה, כ"ן דר"ה"ף ורמב"ם השמיטו כל עקר דין זה וכן הרבנו חננאל השמיטו, ודי לנו אם נקל כמה שנקל הרש"א בהק"ו, אלא מפל מקום המלך יש לו על מי לסמוך: (פז) אחרונים: (פח) הפוסקים סתמו דבריהם, והסתברא דשעורא פ"י מה שצריך לו למזונותיו לכל השבת וכן בעבודה ואין צריך לצמצם בזה, ומה שכתבו בעצמם ה"ה שלא להרבות במיני לקחים וכן במיני מבשלים, וה"ה יורה בבילאכת לישא וכן בטרח תקוני השול, ע"ן סימן תקג: (פט) מוכח מאחרונים ה"ה. אבל אם הפח ששול לו אינו מספיק לו לאכילה לכל השבת, מסתברא דמותר לו לאפות עוד פת: (ק) ה"ה דת"ת: (קא) ומבא ב"ח סעיף קטן יח והסכים אמ"ן דעתו ולא אפלו שקלנונו כמקום קצתו, וכן הסכים גמור וקציעה, דכן נראה סתומת השפנה ור"ה"ש יולן, שלא הזכירו כלל נסח של 'בדין ערבא' הזכיר בירושלמי ומשמע דהוא רק למעשה בעלמא, ה"ה כ"ן אב"ה סעיף קטן כג, אבל שאר אחרונים הסכימו לדעת השלחן-ערוב ופסקו אבניהם והאמירה מוטעב:

הלכות יום טוב סיומן תקנו

ביאורים ומוספים

[כמבואר בשערי תשובה לעיל (סי' תצו ס"ק ד), ובהגהות הרעק"א שם (על המג"א ס"ק ז), מ"מ כיון שצורך מצוה הוא והיא שעת הדחק, יש לסמוך להקל על הרעות שהדלקת הנר אינה צריכה עירוב תבשילין, אולם הוסיף שם (הע"י לה), שבין שיש להסתפק האם באופן זה יכול המדליק בן ארץ ישראל לברך על ההדלקה, שהרי הוא עושה עבורו דבר שלבן חוץ לארץ עצמו אסור לעשות, שאף על פי שמותר לו להדליק נר אחד, מ"מ הרי בן ארץ ישראל מדליק עבורו עוד נרות, לפיכך עדיף שכן חוץ לארץ ידליק נר אחד בברכה, ואת שאר הנרות ידליק עבורו בן ארץ ישראל.]

וכיון שהמזון האם יש צורך בעירוב תבשילין להדלקת הנר אינו מוכרע, כתב המאמר מרדכי (ס"ק יח), והובא בכף החיים ס"ק קיג) שמי שבדעתו שלא לבשל ולאפות מיום טוב לשבת, כגון שבישל הכל מערב יום טוב, ואינו צריך אלא להדליק נרות שבת, יניח עירוב בלא ברכה, כיון שספק ברכות להקל, וכן הורה החו"א (הגרי"ח קניבסקי בשמו, שלמי תורה יום טוב ס"י לו אות א, עירוב תבשילין הערוך ס"ד ס"ק כח), וכן כתבו בשו"ת אגרות משה (ח"ה ס"י לו אות ט), ובשו"ת מנחת יצחק (ח"ו ס"י לו ד"ה חנה משי"ב, וח"ט ס"י נד אות ג), וכן דעת הגר"ש איערברך (שו"ת מנחת שלמה תהניא ס"י נח אות ג ס"ק ב ד"ה אמנם מהא, ששי"ב פ"ב הע"י נה), והוסיף הגר"ש איערברך (שם) לבאר את מה שהמניח עבור הדלקת הנר אינו מברך, שאף על פי שהתיר העירוב גם עשיית שאר מלאכות, מ"מ כיון שיעירוב תבשילין אינו ענין של מצוה אלא ענינו להתיר עשיית מלאכות, באופן שאין כוונתו להיות אינו מברך [וראה מה שכתבנו לעיל (סוף הע"י 11)].

אולם באופן שספק לו אם יצטרך לעשות מלאכה ביום טוב לצורך השבת, דעת הגרי"ח קרליץ (שלמי תורה שם, חוט שני יום טוב פכ"א ס"ק א עמ"ק א עמ"ק קט) שיערב בברכה, שגם אופן זה כלול בתקנת חכמים להתיר עשיית מלאכה אם יצטרך לברך.

ולענין הצורך לעשות ביום טוב מלאכות האסורות מדרבנן לצורך השבת, כגון לחמם על גבי האש תבשיל שהתבשל כבר [באופן שאין בו איסור בישול מהתורה], דעת הגרי"ש אלישיב והגרי"ח קרליץ (לקט הלכות יום טוב וחול המועד פ"ט ס"ק כח) שיש לערב בברכה, כיון שגם מלאכות דרבנן נכללו בתקנת העירוב.

[משנ"ב ס"ק נו]

ולתבשילי' של תב"ו⁶⁵ וכו', נקפלין לו ומתקין לבשיל⁶⁶.

(65) ואפילו שני בעלי בתים הדרים בבית אחד, כתב הח"י אדם (כלל קב ס"י ז) שבאופן שכל אחד מבשל לעצמו, צריכים הם לערב כל אחד לעצמו [ויש לדון האם לדעת הבי"ח (ד"ה מי) גם באופן שסמוכים על שולחן אחד עדיין יתכן שצריכים לערב כל אחד לעצמו, כמו שהסתפק לענין משרות].

(66) ולגבי אורחים, או אפילו בן נשוי המתארח אצל אביו או חמיו [נבא לעשות מלאכות בעצמו], דעת הגרי"ח קרליץ (חוט שני יום טוב פכ"א ס"ק ח) שאינם יוצאים בעירובו של בעל הבית, אמנם יכולים הם להשתתף בעירובו של בעל הבית על ידי שיגביהו ויזכו בעירוב קודם הצתתו, ובעל הבית יניח את העירוב ויברך את הברכה בשליחותם, ובכך תהיה להם מצות עירוב בברכה.

[משנ"ב ס"ק ס]

או קהגקקה קל קקום⁶⁷, דאלו קקנן סודר אסור⁶⁸.

(67) ואף על פי שאסור חז"ל ליתן מתנה לחבירו בשבת וביום טוב, משום שההוצאה מרשותו דומה למקח וממכר [שאסור מהשש המשך במילואים עמוד 71

[משנ"ב ס"ק נד]

דלמדתקת קנו אין צריך צירוב⁶².

(62) ובטעם דעה זו כתב הלבוש (ס"ט), שסוברת שלא הצריכו עירוב אלא לצרכי סעודה, כיון שצרכי סעודה הם העיקר, אבל לא לשאר דברים.

[משנ"ב ס"ק נה]

דגם זה נהג על-ידי קצובים⁶³ וכו', לאצטרים קום קליקו לו או קספק קנו אקדו⁶⁴.

(63) ואף שכתב לקמן (סי' תקכח ס"ק ג) שאין עירוב תבשילין מתיר אלא צרכי סעודה, התבאר בלבוש (שם ס"ב) שגם הדלקת הנר מצרכי הסעודה היא, כיון שאין אוכלים בלא נר בליל שבת [וראה גמרא (יומא ע"ב ב) שהרואה את המאכל בשעה שאוכל נעשה שבע יותר (שלמי תורה יום טוב ס"י לו אות א)].

ומה ששמעו מדברי הפוסקים שמותר להדליק גם במקום שאין אוכלים שם, ביאר הגרי"ח קרליץ (חוט שני יום טוב פכ"א ס"ק י) שחכמים התירו לעשות על ידי העירוב את המלאכות המוגדרות כנעשות לצורך סעודה, אפילו בשעושה אותן שלא לצורך הסעודה [והוסיף, שלפיכך גם לענין מלאכת 'הוצאה' משמעות סתימת הפוסקים שמותרת גם כשנעשית שלא לצורך הסעודה, כיון שחכמים הגדירו את המלאכה כנעשית לצורך סעודה].

ולענין הדלקת נרות שבת ביום טוב באופן שאור החשמל דולק והבית מלא אורה, העיר הגר"ש איערברך (ששי"ב פכ"ח הע"י קצט) שלצורך יום טוב כלל אין תועלת בהדלקת הנר, שהרי אינו שכיח שהחשמל יתקלקל בזמן המועט שקודם השבת, ואם כן לכאורה אין לומר שמותר מן התורה להדליק מטעם 'הואיל ואילו מיקלעי אורחים חזי ליה ליום טוב גופה', וכיון שכן לא יועיל בזה עירוב תבשילין [כמבואר במשנ"ב לעיל (ס"ק א) ולפיכך יתכן שטוב להדר ולהדליק את הנרות קודם שנדלק אור החשמל, ונשאר בצי"ע, והוסיף (ששי"ב ח"ג פמ"ד הע"י לו), שגם אם בשעה שהדליק את הנר אין צורך לתוספת אור על אור היום כלל, מ"מ כיון שלאחר מכן סמוך להשיבה יוכל ליהנות מאור הנר באם החשמל לא ידלק, נחשב הדבר כצורך היום].

מאידך, כתב שם שיש מקום להתיר גם בשעה שהחשמל דולק, שכיון שבשבת אסור להדליק את הנר, נחשב הדבר כמצוה שחייב לעשותה ביום טוב. עוד כתב (עירוב תבשילין הערוך ח"א יד העירוב ס"י א אות ד), שכיון שהוא מנהג קדוש וחשוב מאד שכל הנשים הנשואות מדליקות נרות בערב שבת, נחשב הדבר כצורך יום טוב.

ודעת הגרי"ש אלישיב (ששי"ב פכ"ח שם, שבות יצחק בינינו נר שבת פ"ו אות ה) שגם בזמן שאור החשמל דולק, מותרת הדלקת הנר מן התורה מצד 'הואיל', כיון שיתכן להשתמש בנר לשם העברת אש אחרת [כגון לצורך בישול ליום טוב, כמבואר במשנ"ב לעיל (ס"י רכג ס"ק ד) שמעבידין מנר לנר לצורך מצוה, וראה בשבות יצחק שם (הע"י כט)], או לקחתו לחדר אחר שהוא השוק, והוסיף, שאפילו להדליק כמה נרות מותר, כיון שיתכן שיבואו כמה אורחים וישתמשו בהם [וראה בשבות יצחק שם (הע"י לב) שהוכיח שלצורך הדיתר של 'הואיל' אין צריך שאפשרות השימוש ביום טוב תהיה מצויה], וראה מה שכתבנו לעיל (ס"י תקד ס"ק ל) בענין נר של בטלה.

(64) אולם לגבי בן חוץ לארץ השוהה בארץ ישראל, דעת הגר"ש איערברך (יום טוב שני כהלכתו פ"ב הע"י לג) שמותר לו לימור לבן ארץ ישראל להדליק עבורו את הנרות [גם כשלא הקנה לו אותם], שאף על פי שאסור לו לומר לבן ארץ ישראל לעשות מלאכה

מילואים הַלְכוֹת יוֹם טוֹב פִּימָן תִּקְוָה המשך מעמוד קודם

43) והיינו בכך שלא נשא אשה, שבאופן שנשא אשה התבאר ברמיא שם (סי' ט"ז) שמוכין על ידו אף לכתחילה, וביאר המשגיב שם (סי' ע), שבאופן זה הוא עושה הכל על דעת עצמו, ולא על דעת אביו.

44) ואף על פי שלענין עירובי חצירות התבאר בשו"ע לעיל (סי' שע ט"ח) שגב באופן שהבעל מעלה מזונות לאשתו הריחי נמשכת אחר בעלה, כתב המג"א (כאן סי' יא) בשם ה"מ של שלמה (ביצה פ"ב סי' י) ששונה הדבר לגבי עירובי חצרות, שתלוי הדבר בבעל הבית, ואף המקבלת מזונות מבעלה ומבשלת בעצמה הריחי טפילה אליו, מה שאין כן באן הדבר תלוי אם הם אוכלים מאותו תבשיל, שבאופן זה אין צריך עירוב אחר, או שאוכלים מתבשיל אחר, שבאופן זה צריך כל אחד עירוב בפני עצמו.

ושע"צ סי' ק מחו

אשה שגרה בבית בעל-בית שאינה נשואה ונשואה.

45) משמעות דבריו שהיינו באופן שאינה אוכלת משל בעל הבית, וכן מבואר במחצת"ש (על המג"א סי' יא) אמנם גם באופן שהיא אוכלת משל בעל הבית, התבאר בבירור להלן (סי' ד"ה מ"ו) לגבי משרתת האוכלת משל בעל הבית, שיתכן שיש לחייבה בעירוב בפני עצמו (ובדעת המחצת"ש אכן כתב בביה"ל שם שמשוחתת אינה צריכה לערב).

40) ואף שמשמעות דבריו שנהגו לומר נוסח זה גם כשמערב עבור עצמו, התבאר בא"ר (סי' יז) ובחיי אדם (כלל קב סי' יא) שמצד הדין באופן שמערב לעצמו בלבד אין צריך לומר נוסח זה.

[משנ"ב סי' ק לו]

צריך לזכות להם.

41) ובאופן שהמזכה לאחר מקפיד על עירובו שלא יאכלנו האחר אם ירצה, כתב הלקט יוסף (ח"א הל' שבת עמ' 67) שאינו מועיל, וכמבואר בגמרא (עירובין סח, א) הו"ב במשגיב לעיל (סי' שסו סי' לד), לענין המזכה לאחרים עירובי חצרות.

[משנ"ב סי' ק לז]

בעירובי תבשילין⁴² וכו', הקדיע'בד סי' קמ"ב לקל"א⁴³ וכו', בא"פ נפ"שה⁴⁴.

42) ובטעם הדבר שאינו יכול לזכות על ידי עצמו או על ידי אלו שידם בידו אלא צריך לזכות על ידי אחר, כתב השו"ע הרב (סי' ט"ז) שענין הזכיה הוא שהמזכה הוא כשליח לזכות את העירוב בקנין עבור בני העיר, ונחשב על ידי כך כמו שהם הגבירו וקנו חלק בעירוב, אם כן אם בעל העירוב בעצמו [או אלו שידם בידו] מגביה את העירוב אינו מועיל עבור אחרים, שכן שד"ה עירוב שלו אין נחשבת הגבהתו כהגבהת קנין כלל.

הַלְכוֹת יוֹם טוֹב פִּימָן תִּקְוָה המשך מעמוד 302

[משנ"ב סי' ק סג]

ה"י כמי שלא ערב⁴⁵ וכו', בשולחן השקמה, אסור פקח⁴⁶.

70) ובטעם הדבר שהאמירה מעכבת אף על פי שלענין עירובי חצרות האמירה אינה מעכבת (וכמבואר במג"א סי' שסו סי' כא) הובא במשגיב שם (סי' פד וסי' שצ"ה סי' ה), ביאר המג"א (סי' כג) ששם עיקר הענין הוא שישתתפו יחדיו, לפיכך אין האמירה מעכבת, מה שאין כן באן שעיקר הענין הוא כדי שיבחר מנה יפה לשבת, על ידי האמירה מתקיים ענין זה, ולפיכך היא מעכבת [אמנם ראה שע"ה"צ לעיל (סי' סו) שנקט שלהלכה אין טעם תקנת עירוב תבשילין יבדו שיברור וכו'].

71) לגבי המבואר מדבריו שצריך לערב במיוחד לצורך הטמנה, וכן התבאר בגמרא (ביצה כב, א), תמה הרעק"א (בהגהותיו על המג"א סי' תקכ"ח סי' ב) שלכאורה טעם הדבר שאסרו חכמים להטמין בשבת הוא מהשגשג שימצא קדרתו צוננת וירתיחה יעבור על איסור בישול (וכמבואר בגמרא (שבת לד, א) וברשי' שם (ד"ה משחשכה)), ואם כן די בכך שיערב לצורך בישול.

[ביה"ל ד"ה מי שלא ערב]

צריכין עירוב לעצמן ואין נטפלים להם⁴⁷.

72) אולם לגבי כן גדול הסמוך על שולחן אביו, אף על פי שיתכן שמועיל לזכות על ידו, כמבואר במשגיב לעיל (סי' לד), דעת הגר"צ קרליץ (חוט שני יום טוב פכ"א סי' ח) שמימי נחשב הוא כנטפל לבית אביו ונחזיק שאינו צריך לערב בעצמו, ואינו נהנה במשרתת שהסתפק הביה"ל בדיוט, שאף שהיא סמוכה על שולחן בעל הבית מימי דאי שאינה נטפלת לבית, והוסיף להסתפק שם, שיתכן שמחמת זה גם אינו יכול לכוין שלא לצאת בעירובו של אביו ולעשות עירוב בעצמו, אמנם, באופן שעשה עירוב קודם שעשה אביו, צידד שם שיכול לכוין על הנתונה, וכשאר בצ"ע.

שיבוא לכתובה, וכמו שהביא לעיל (סי' שו סי' לג), ביאר המרח"ב (ביצה סי' תרע"ג) שהוא לצורך מצות הכנת צרכי שבת שלאחר היום טוב, ולפיכך מותר, והוסיף, שמיטעם זה מותר להקנות לזבל לחבירו ביום טוב הראשון של סוכות [כמבואר בשו"ע לקמן (סי' תרנ"ג סי' ד)].

עוד התבאר בשו"ע לעיל (סי' שכ"ו סי' ז) ובמשגיב שם (סי' לד) שנתנת מתנה בשבת לצורך השבת, מותרת, וכן כתב לעיל (סי' שו סי' לג), שמותר להקנות דבר לחבירו לצורך שבת יום טוב או לצורך מצוה אכן, לשלוח דורון לחבירו ביום טוב, הותר השו"ע לעיל (סי' תקט"ו סי' ג) גם כשאינו לשימוש ביום טוב, וכגון שלחת תפילין שאין ראוי ליהנות מהן אלא לאחר היום טוב, אולם התבאר במג"א (סי' שו סי' טו) שגם זה נחשב כצורך יום טוב, וביאר בספר ארחות שבת (ח"ב פכ"ב הע' ט) שכונתו כמו שכתב בס"י תקט"ו (סי' ה) הו"ב במשגיב שם (סי' יב) לענין היתר ה'הוצאה' ביום טוב, שההנאה והשמחה משליחת הדורון נחשבת כצורך יום טוב.

68) וטעם הדבר שאסרו חכמים להקנות בקנין יסודי אפילו לצורך מצוה, מבואר במחצת"ש (סי' יט) שקנין זה נראה יותר כמקח וממכר.

[משנ"ב סי' ק סד]

משום כבוד שקתה⁴⁸.

69) ולגבי מה שהתירו להדליק נר אחד, כתב בשו"ת אגרות משה (א"ח ח"ה סי' לו א"ת ט) שהי"ט דוקא כשאין אור חשמל המאיר, אבל אם מאיר אור החשמל לא נאמר היתר זה ואין להדליק אפילו נר אחד, וכן מבואר מדברי הגר"ש איערבך (יום טוב שני כהלכתו פ"ב הע' לד) שההיתר להדליק נר אחד הוא רק כדי להאיר את הבית, וכן הורה הגר"ש אלישיב (שבות יצחק נר שבת פ"ו הע' לו), והוסיף בשרת אגרות משה שם, לגבי אשה השוחה בבית מלך ולא הניחה עירוב תבשילין ומאיר שב אור החשמל, שתשתתף בפרוטה עם אשה אחרת (והיינו שתתן דבר מאכל במקום פרוטה, וכן הורה הגר"ש אלישיב (שבות יצחק ש"כ)).

הַלְכוֹת יוֹם טוֹב פִּימָן תִּקְוָה המשך מעמוד קנב

טובים של גלויות שנתקנה מתחילה על הספק, ולפיכך מברכים עליה, הורה (כאן), והוסיף לבאר, ששונה תקנת עירוב תבשילין בשני ימים

